

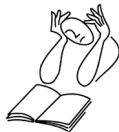
Nazi's, communisten en islamisten

Emerson Vermaat

NAZI'S, COMMUNISTEN EN ISLAMISTEN

Opmerkelijke allianties tussen extremisten

Met een voorwoord van prof. dr. B. Smalhout

2008 Uitgeverij Aspekt

Nazi's, communisten en islamisten
© Emerson Vermaat
© 2008 Uitgeverij ASPEKt
Amersfoortsestraat 27, 3769 AD Soesterberg, Nederland
info@uitgeverijaspekt.nl - <http://www.uitgeverijaspekt.nl>
Omslagontwerp: Uitgeverij Aspekt Graphics
Binnenwerk: Uitgeverij Aspekt Graphics
Druk: Krips b.v. Meppel

ISBN-13: 978-90-5911-721-1

Nur: 400

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (postbus 882, 1180 AW, Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) van deze uitgave in bloemlezingen, readers, en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912), dient men zich tot de uitgever te wenden.

INHOUD

Voorwoord van prof. dr. B. Smalhout 7

Hoofdstuk 1
De houding van de nazi's tegenover de islam 11

Hoofdstuk 2
Haj Amin Al-Husseini: nazicollaborateur en voorbeeld voor hedendaagse islamisten 23

Hoofdstuk 3
De Protocollen van de Wijzen van Sion 57

Hoofdstuk 4
Tijdelijke allianties tussen nazi's en communisten in Duitsland (1923-1932) 91

Hoofdstuk 5
Het Pact Ribbentrop-Molotov en de fatale gevolgen voor de wereldvrede (1939) 103

Hoofdstuk 6
Stalins pogingen Nazi-Duitsland te vriend te houden, terwijl Hitler een invasie voorbereidt (1939-1941) 129

Hoofdstuk 7
De kwalijke rol van de Comintern en de aan Moskou onderhorige communistische partijen (1939-1941) 153

Hoofdstuk 8

Hugo Chávez, de nazi's en de marxistische rebellen van de FARC 179

Hoofdstuk 9

De Iraanse president Mahmoud Ahmadinejad: vriend van Hugo Chávez en ontkenner van de Holocaust 213

Hoofdstuk 10

Paranoïde samenzweringstheorieën inzake "9/11" en daaruit voortvloeiende dubieuze allianties 237

Voetnoten 263

Voorwoord

Iedere volwassene die in de twintigste eeuw is opgegroeid, is getuige geweest van conflicten, staatsgrepen, oorlogen en massamoorden die alles in de schaduw stelden wat de geschiedenis ons in de vorige eeuwen aan ellende te bieden had.

De meeste van deze drama's werden in hoge mate veroorzaakt of in ieder geval bevorderd door hooggeplaatste politici die de functie vervulden van staatshoofden, religieuze leiders of geraffineerde intriganten. De meeste van al deze bedenkelijke figuren hebben het bloed van ontelbare medemenssen aan hun handen. Hun namen staan in kapitale letters op de knekelvelden van hun ambities. En iedere ontwikkelde burger kent de namen zoals die van Hitler, Stalin, Lenin, Amin Al-Husseini (de grootmoefiti van Jeruzalem), Pol Pot, Fidel Castro, Idi Amin, Mugabe en Saddam Hussein om er maar enkele te noemen.

Het wonderlijke doet zich voor dat leiders van totaal tegengestelde ideologieën zich vaak tot elkaar aangetrokken voelen. En dat niet alleen omdat er zakelijk of politiek voordeel uit zulk een relatie is te halen. Maar dikwijls ook omdat ze elkaar ten diepste bewonderen, terwijl hun landen vaak in een strijd op leven en dood zijn gewikkeld. Een belangrijke rol wordt daarbij gespeeld door het fenomeen van de gemeenschappelijke vijand of ideologische tegenstander.

Zo koesterden de wrede Russische partijleider Stalin en de even pathologische Adolf Hitler beiden haatgevoelens ten aanzien van het 'imperialistische' Frankrijk en Groot-Brittannië. Dit leidde tot een tijdelijk samengaan van Duitsland en de Sovjet-Unie eind jaren '30 en begin jaren '40 met als hoogtepunt het Pact Ribbentrop-Molotov. Daarbij zegden beide landen elkaar steun toe en ze beloofden tevens elkaar niet te zullen

aanvallen.

Dit leidde tot de bizarre situatie dat enige jaren lang er Russische treinen naar het westen reden volgeladen met producten die Nazi-Duitsland voor oorlogsdoelen nodig had, zoals metaalertsen, kolen, olie en levensmiddelen. Omgekeerd leverde Duitsland wapens en vliegtuigen aan Rusland.

Emerson Vermaat vermeldt dat zelfs op de dag dat Hitler de Sovjet-Unie binnenviel (22 juni 1941) nog afgeladen Russische treinen naar Duitsland reden. De Sovjet dictator Stalin weigerde aanvankelijk te geloven dat Duitsland werkelijk de oorlog was begonnen. Eerdere dringende waarschuwingen van onder meer Churchill dat Hitler een invasie van de Sovjet-Unie voorbereidde, werden door Stalin als 'Britse provocatie' van de hand gewezen. Pas twaalf dagen na die invasie reageerde Stalin en begon Rusland zich te verweren.

Zo beschrijft Emerson Vermaat een aantal vormen van samenwerking tussen politieke uitersten. Hij tracht overeenkomsten te vinden tussen de carrières van al die levensgevaarlijke volksmenners en dictators. Hij doet dat met een overweldigende hoeveelheid literatuurreferenties (in totaal 856) alsof hij bang is anders niet te worden geloofd. En dat is ook wel begrijpelijk. Want de leugens, verzinzels, intriges en mythes zijn over en weer vaak zó bizar dat het onbegrijpelijk is dat miljoenen mensen daar nog in geloven of in geloofd hebben.

Dit geldt in het bijzonder de weerzinwekkende theorieën rondom het wereldwijd verbreide antisemitisme. Daaraan maakten de nazi's zoals bekend, zich op dodelijke wijze schuldig. Die kwalijke activiteit is voor het grootste deel overgenomen door de politiek-religieuze leiders van de islam. De bedenkelijke rol hierbij van bijvoorbeeld de Iraanse president Mahmoud Ahmadinejad wordt door Vermaat nauwgezet uit de doeken gedaan. Onder meer met een verbijsterende beschrijving van de door Ahmadinejad in december 2006 te Teheran georganiseerde conferentie van Holocaustontkenners.

De Holocaust zou er, volgens de conferentiebezoekers, niet zijn geweest, evenmin als de gaskamers en de dodenkampen. Opmerkelijk is

bovendien dat de Iraanse rechtse anticommunist en Holocaustontkenner Ahmadinejad en de Venezolaanse president Hugo Chávez, een uiterst linkse socialist, in elkaars armen vallen. Het is onbegrijpelijk welk een diepe bizarre en totaal ongefundeerde haat zulke landen hebben ten opzichte van het uiterst kleine Israël, dat volgens al die broeders in het kwaad, zo snel mogelijk van de aardbodem zou moeten verdwijnen.

Door de diepgravende documentatie is het boek van Emerson Vermaat geen gemakkelijke literatuur. Maar voor degene die een goed gefundeerde publicatie wil schrijven over actuele spanningen in de wereld, bevat het een schat aan informatie en rekt het grondig af met talrijke kwaadaardige sprookjes die ieder voor zich in principe de kern in zich dragen voor een nieuwe ramp op wereldschaal. Als zodanig dient dit werk als handboek een vooraanstaande plaats te krijgen. Niet als geneesmiddel tegen politieke kwalen, maar wel als krachtig vaccin tegen de uitbraak van nieuwe epidemieën van dodelijke politieke, sociale en religieuze ziekten.

Prof. dr. B. Smalhout
Oktober 2008

Hoofdstuk 1

De houding van de nazi's tegenover de islam

In 1899 publiceerde de in Engeland geboren germanofiel Houston Stewart Chamberlain (1855-1927) zijn boek *Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts*. Dit merkwaardige boek maakte op nationalistisch en antisemitisch georiënteerde Duitsers diepe indruk. Keizer Wilhelm II werd een van Chamberlains beste vrienden. Chamberlain vestigde zich in Bayreuth waar hij trouwde met een dochter van Richard Wagner, een componist voor wiens werk en visie hij grote bewondering koesterde. William Shirer omschreef Chamberlain als een hypergevoelige neuroticus die vaak een zenuwinzinking kreeg, een man die zelf verklaarde door 'demonen' te zijn aangespoord om zijn wonderbaarlijke boeken te schrijven. Toen hij in 1896 wilde terugkeren uit Italië, was de aanwezigheid van zo'n 'demon' naar eigen zeggen zo overweldigend, dat hij zich op zijn hotelkamer in Gardone opsloot en koortsachtig begon te werken aan een boek over 'ras en geschiedenis'.¹ Het meer dan 1200 bladzijden dikke boek *Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts* ('Grondslagen van de negentiende eeuw') zou in de herfst van 1898 gereed zijn.

Chamberlain geloofde dat het Germaanse ras superieur was. Christus was geen Jood en de Joden hebben met hun komst in het 'Avondland' daarop een desastreuze invloed gehad.² De Indo-Europese 'Ariër' steekt schrill af tegen de Joden en de andere 'Semitische stammen'.³ Het begrip 'Ariër' ('Arya' betekent 'edel') werd in 1786 gelanceerd door de Britse oriëntalist Sir William Jones om volken en personen aan te duiden wier taalgebruik en vocabulaires overeenkomsten vertoonden; onderzoekers ontdekten dat er een soort oertaal – het sanskriet, de taal van de oude hindoeeleerden – was en dat daarvan afgeleide talen overeenkomsten vertoonden.⁴ Chamberlain en anderen gaven aan het begrip 'Ariër' een uitsproken racistische lading door het Germaanse 'ras' als een superieur Arisch ras voor te stellen. Een van de grote Ariërs was Goethe, stelde Chamberlain.⁵

Chamberlains boek legde de grondslag voor de latere nazi-ideologie. Hijzelf werd in 1916 Duits staatsburger. Dat gebeurde dus tijdens de Eerste Wereldoorlog toen de Duitsers tegen onder meer de Engelsen streden. Later sloot Chamberlain zich aan bij de in 1920 opgerichte Nationaal-socialistische Arbeiders Partij (NSDAP) van Adolf Hitler. Hij raakte bevriend met Hitler en diens vertrouwelingen Alfred Rosenberg en Joseph Goebbels. Chamberlain overleed in 1927, zes jaar voordat de nazi's in Duitsland aan de macht zouden komen.

Hoewel hij kritisch stond tegenover 'Semitische rassen', werd hij tegelijkertijd gefascineerd door wat Schopenhauer de slechtste van alle religies noemde: het 'mohammedanisme'. Want 'wie slaat het niet met een bijna beangstigende bewondering gade, als hij ziet hoe een mohammedaan de dood tegemoet treedt, zó onverstoord als ging het om een wandeling?' Hier is sprake van 'een bijzondere Semitische grootheid'. 'De macht van de Semitische wil', 'de suggestieve kracht', is zó sterk dat ook volken die geen druppel Arabisch bloed in hun aderen hebben, erdoor gedwongen worden de Islam (*der Mohammedanismus*) te aanvaarden. 'Dit fascineert ons net zozeer als het bevel dat uitgaat van het oog van een slang die ons en de vogel het zingen en vliegen plotseling doet verleren.'⁶

Alfred Rosenberg (1893-1946), de latere partij-ideoloog van de nazi's, had buitengewoon grote bewondering voor Chamberlain. Hij haatte de christelijke kerken, vooral de rooms-katholieke kerk en het Vaticaan, maar hij was vol lof over de scheppende kracht van Confucius en Mohammed. Zij hadden een doel en wezen anderen de weg. 'Mohammed dwong anderen zijn leer na te volgen, terwijl Confucius in alle rust de Chinese volksaard (*Volkstum*) vormde en instandhield,' schreef Rosenberg in zijn in 1930 verschenen *Mythus des 20. Jahrhunderts* ('Mythe van de twintigste eeuw').⁷ Maar diezelfde Rosenberg maakte zich zorgen over het toenemend aantal moslims (*Mohammedaner*) in Afrika and Azië:

'Overal waar zich in de koloniën rasvermenging voordoet, vindt de islam onder de halfbloedigen enthousiaste aanhangers, terwijl hij de negers tegelijkertijd hun vrijheid door gemeenschappelijke strijd tegen Europa belooft. De Indiër Basvani schrijft: "Ik zeg u Europeanen, weest op uw hoede! Een oude Indiër zegt: "Hoedt u voor de tranen der zwakken." Reeds lijden alle zwakken in het Oosten, de hindoes en de mohammedanen in Indië, Egypte, Perzië, Algerije en Afghanistan, onder de heerschappij van het op zichzelf gerichte

agressieve imperialisme van het Westen.” De blanke rassen hebben meer dan ooit reden om voor deze mogelijk eens verenigde haat van de gekleurde rassen en bastaarden, aangevoerd door de fanatieke geest van Mohammed, op hun hoede te zijn.’⁸

Toch werd Rosenbergs *Mythus* in het Arabisch vertaald – zij het aanvankelijk in verkorte vorm. Rosenberg was een van de inspiratoren van Jodenhaat en ‘antizionisme’ in de Arabische wereld.

In 1922 publiceerde Rosenberg een uiterst kritische verhandeling over het zionisme. Daarmee zou hij bondgenoot en geestverwant van veel islamisten en van Haj Amin Al-Husseini worden die zich allen eveneens fel tegen de Joden, het zionisme en een Joods tehuis in Palestina keerden of zouden gaan keren. De oorsprongen van het zionisme liggen in het laatste decennium van de 19^e eeuw toen een groeiende groep Europese Joden genoeg had van de uitwassen van het antisemitisme (zoals de Dreyfus-affaire in Frankrijk) en de pogroms in het tsaristische Rusland. In 1895 publiceerde Theodor Herzl zijn boek *Der Judenstaat* waarin hij het idee van een nationaal tehuis voor de Joden lanceerde. Toen hij in 1904 stierf had het zionisme zich ontwikkeld tot inspiratiebron voor veel Europese Joden. In oktober 1917 verklaarde de Britse regering dat zij de zionistische aspiraties voor een Joods nationaal tehuis in Palestina steunde, op voorwaarde dat de rechten van de bestaande niet-Joodse gemeenschappen aldaar niet zouden worden aangetast (*Balfour Declaration*).⁹ De toenmalige Britse minister van Buitenlandse Zaken, Lord Arthur James Balfour, was de Joden goed gezind. In mei 1914 had hij geprotesteerd tegen antisemitische excessen en achterstelling van Joden in Roemenië. (Hij was toen nog geen minister van Buitenlandse Zaken, maar een gezaghebbend Brits politicus en een voormalig premier.)¹⁰ Na de Eerste Wereldoorlog werd Palestina, dat eerder deel had uitgemaakt van het verslagen Ottomaanse Rijk, een Brits mandaat.

Rosenbergs kritische verhandeling over het zionisme was in 1922 dus volop actueel. Hij schreef dat de zionisten uit waren op wereldheerschappij. Ze beginnen eerst in Palestina en vandaar zetten ze hun ‘opmars naar de wereldheerschappij’ voort. ‘Een door Joden overheerst Palestina kan een brandpunt worden van Joodse ideeën over wereldheerschappij,’ stelde Rosenberg.¹¹

Precies hetzelfde zou de radicale Palestijnse beweging Hamas 66 jaar

later in zijn Handvest verklaren: Nu gaat het om Palestina, maar morgen is een ander land aan de beurt en dan volgen weer andere landen; de zionisten zullen eerst proberen de hele regio onder controle te krijgen en daarna is hun streven gericht op wereldheerschappij. 'Het zionistische plan kent geen grenzen' (artikel 32, Handvest Hamas).¹²

In zijn *Weltanschauliche Thesen* (1939) schrijft Rosenberg dat het nationaalsocialisme niet tegen godsdienst is. In feite gaat het om een nieuwe religie, een *ware Duitse religie*, die het traditionele christendom en de religies van het Oosten vervangt. Dit zijn de religies van het verleden. Tegelijk laat Rosenberg zich positief uit over de hernieuwde kracht van het sjintoïsme in Japan en het moderne confucianisme in China. Dit staat in schril contrast tot de 'christelijke ideologie' van hen die zichzelf wijsmaken dat zij anderen kunnen overtuigen.¹³ Rosenberg vindt de islam en de oosterse godsdiensten beter dan het christendom. Maar de meest superieure godsdienst is volgens hem het 'positieve christendom', de Duitse gearianiseerde versie van het christendom: Jezus was niet een Jood, hij was 'een held, een zelfverzekerde meester, niet een dienstknecht en niet het offerlam uit de Joodse profetie, niet de gekruisigde'.¹⁴

Dit komt grotendeels overeen met wat Houston Stewart Chamberlain over Christus schreef. Er zijn ook overeenkomsten met wat moslims geloven: die zien Christus als een belangrijke profeet, maar erkennen niet dat hij gekruisigd was. Zijn Joodse afkomst wordt weliswaar niet ontkend, maar ook niet echt benadrukt. Ook in de islam ligt de nadruk op kracht, macht en een sterke wil. (Mohammed was een veroveraar die de islam met het zwaard wilde verbreiden, voor hem was de heilige oorlog belangrijk.)

Enkele moedige critici van Rosenbergs rassentheorieën

Er waren in Nazi-Duitsland enkele moedige theologen die Rosenbergs ideeën openlijk kritiseerden. Voor wat de rooms-katholieke kerk betreft, moet kardinaal Michael Faulhaber (1869-1952) worden genoemd. Hij waarschuwde al in 1933 en 1934 tegen de vervolging van de Joden en keerde zich ook tegen Rosenbergs *Mythus*. In december 1933 liet hij in zijn adventspreken een krachtige waarschuwing horen tegen de verheerlijking van het 'Germanendom' en de 'terugkeer naar het Germaanse hei-

dendom'. 'Wij hebben geen reden om het christendom de rug toe te keren en een "Germaans-noordse" religie te stichten om daarmee belijdenis voor ons volk af te kunnen afleggen,' zei Faulhaber in de stampvolle St. Michaelkathedraal in München, de stad waar de nazipartij geboren was.¹⁵ Rosenberg was woedend publiceerde in het voorjaar van 1935 een reactie waarin hij zijn 'duistere' critici fel aanviel.¹⁶ Aan protestantse zijde was het de jonge lutherse theoloog Walter Künneth (1901-1997) die Rosenberg aanviel in zijn in 1935 verschenen boek *Antwort auf den Mythos*. Künneth schreef dat Rosenbergs visie op het christendom volstrekt onjuist was. Hij kritiseerde Rosenberg ook vanwege diens omschrijving van de Joden als 'de diabolische tegenstander van de "noordse" mens'. Zij die het Oude Testament willen afschaffen, tasten de fundamenten van de kerk aan, schreef Künneth. 'Wie aan het Oude Testament komt, komt aan de Openbaring Gods.'¹⁷

De nazi's waren weinig ingenomen met Künneths boek, dat bovendien nog redelijk goed verkocht werd en door een *Landesbischof* (provinciale bisschop) van een al even kritische inleiding was voorzien. De geheime politie (*Gestapo*) begon de jonge theoloog lastig te vallen en te verhoren. 'Weet u niet dat het in het Derde Rijk onmogelijk is er zulke opvattingen over het Joodse vraagstuk op na te houden?' vroeg een man van de Gestapo hem nadat hij naar het beruchte Gestapohoofdkwartier in de Berlijnse Prinz Albrechtstrasse was overgebracht. De nazi's sloten Künneths 'Apologetische Centrale', een instelling die door hen als gevaarlijk werd ingeschat. Maar hij was ook privédocent aan de universiteit van Berlijn en liet zich niet zo gemakkelijk intimideren. In 1937 schreef Künneth een nieuw boek getiteld *Evangelische Wahrheit!* waarin hij Rosenbergs *Mythus* als 'antichristelijke verleiding van deze tijd' omschreef.¹⁸ Dit ging de Gestapo te ver. Künneth kreeg een verbod om boeken of artikelen te schrijven en lezingen te houden. Zijn opvattingen werden gezien als 'onverenigbaar met de nationaalsocialistische visie op de wereld'.¹⁹ Hij mocht nu ook niet meer aan de Berlijnse universiteit lesgeven.

Na de oorlog schreef Künneth een boek waarin hij het nationaalsocialisme omschreef als 'tegenkerk' (*Antikirche*). De 'religie van het bloed' probeert de kerk na te bootsen, maar het gaat hier wel om een antichristelijke *Weltanschauung*. Volgens Künneth was de ideologie van het nationaalsocialisme 'diep religieus'.²⁰ Voor zover mij bekend waren er geen moslims die Rosenberg kritiseerden. Sami al-Jundi, de eerste leider van de Syrische

Baathpartij, voelde zich in 1940 door Rosenbergs boek *Mythus des 20. Jahrhunderts* juist aangesproken en hij was in de Arabische wereld bepaald niet de enige.²¹

De nazi's en de Iraanse extremisten: Joden vergeleken met 'satan'

Rosenberg was een religieus en ideologisch fanaticus die ons herinnert aan veel hedendaagse moslimextremisten. Zijn *Weltanschauung* of ideologie van het 'heilige Arische bloed' was doortrokken van religieuze termen. 'De Joodse houding tegenover de wereld is satanisch,' schreef Rosenberg. Het 'Duitse genie' botst met de 'Joodse demon'.²² De opvatting dat er achter de Joden duivelse machten schuilgingen, was niet nieuw. Al in de Middeleeuwen werden de Joden 'kinderen van de duivel' genoemd, die het bloed van niet-Joden dronken. Ze zouden in het geheim plannen beramen voor een wereldregering.²³

Hitler zelf geloofde eveneens dat de Joden 'satanisch' waren.²⁴ Het Joodse karakter wordt bepaald door de satan, de Jood is het 'oerbeeld' van de macht van de boze, stelde Hitler.²⁵ Joseph Goebbels, Hitlers minister voor Propaganda, vergeleek de Joden eveneens met satan: 'De Jood is de antichrist van de wereldgeschiedenis,' schreef Goebbels in zijn dagboek in 1926.²⁶

De 'antichrist' is een in het Nieuwe Testament beschreven apocalyptische en satanische figuur, die ook wel de 'mens der zonde', de 'zoon des verderfs', het 'beest', de 'verleider' (de *New English Bible* gebruikt hier het woord *arch-deceiver*, grote verleider) wordt genoemd (II Thess. 2:3, I Joh. 2:18, 22, II Joh. vers 7, III Joh. vers 7, Openb. 13:1-18). Het gaat om de vleesgeworden goddeloosheid, een vleesgeworden duivelse macht, een grote verleider. De duivel zelf wordt 'een leugenaar en de vader der leugen' genoemd (Joh. 8:44). Goebbels trekt ook hier parallellen als hij schrijft: 'De Jood is de mensgeworden leugen.' (*Der Jude ist die menschengewordene Lüge.*) Daarom kon Christus volgens Goebbels nooit een Jood zijn.²⁷

Iraanse extremisten maken precies dezelfde vergelijkingen. Ook zij associëren Joden en Israëli's met de duivel of de satan. Dit gebeurde bijvoorbeeld op 11 november 2004, 'Jeruzalem-dag', in een interview op de Iraanse televisie met de Iraanse hoogleraar Hesmatollah Qanbari:

*'De Joden zijn overal geïnfiltriseerd, ze deden dat heimelijk en op bedrieglijke wijze. Overal waar ze naartoe gingen verspreidden ze corruptie en kregen de economie in hun macht. Iedereen die de waarheid kent, heeft voorzeker geen andere keuze dan hen te weerstaan omwille van het voortbestaan van de mensheid en van Gods weg. Het gaat om een heel kleine groep die niets anders doet dan verdeeldheid en corruptie zaaien. Ze hebben een groot deel van het hedendaagse Europa in hun macht. Ze leggen zonder redenen belastingen op. Als ze sterker worden, zullen zij christenen nog slechter (destructiever) behandelen dan de moslims. De Israëliische zionisten hebben niet alleen maar land bezet; de zaak ligt gecompliceerder. Het gaat om een satanische en onreine ideologie die de wereld wel eens in haar macht zou kunnen krijgen.'*²⁸

Dit citaat zou direct geïnspireerd kunnen zijn door Hitlers *Mein Kampf*: ook Hitler en de nazi's geloofden dat er een complot van rijke Joden en 'wijzen of oudsten van Sion' was die uit waren op de wereldmacht, Joden die 'Wall Street', 'het kapitaal' en de economieën van Europa beheersten.²⁹

Meer dan eens noemde de vroegere Iraanse leider Ajatollah Khomeini, een diepgefrustreerde en bittere man, de Verenigde Staten de 'grote satan' en Israël de 'kleine satan'. Latere Iraanse leiders volgden zijn voorbeeld. Zij zullen wel niet vertrouwd zijn geweest met de hoogdravende taal van Rosenbergs *Mythus des 20. Jahrhunderts* of met de dagboeken en toespraken van Joseph Goebbels. Misschien hebben sommige Iraanse leiders wel Hitlers *Mein Kampf* gelezen. Ongetwijfeld hebben ze kennis genomen van antisemitische geschriften als 'De Protocollen van de Wijzen van Sion' waarover meer in hoofdstuk 3. Hoe het ook zij, zeker is dat er een duidelijke verwantschap in denken bestaat tussen de nazi's van toen en de huidige Iraanse leiders. Ooit duidden de nazi's de Joden als 'satanisch' aan, vandaag de dag associëren de Iraanse leiders Israël met satan.

In zijn in 1948 verschenen boek *Der grosse Abfall* schrijft de theoloog Walter Künneth dat het nationaalsocialisme en Hitler zelf demonisch waren. Hitler was volgens Künneth een bezetene, een man die terecht werd aangeduid als 'meester van het magisch handelen', die miljoenen wist te betoveren. Hij waande zich onfeilbaar, vergoddelijkte zichzelf.³⁰ Ook Carl Gustav Jung associeerde Nazi-Duitsland met demonen die na 1945 niet geheel uitgebannen waren en die een nieuw slachtoffer zouden zoeken. Jung denkt onder meer aan de Russen, die, zo zegt hij, 'nu al gefascineerd zijn door de duivel van de macht'. Over de nazileiders zegt hij: 'Zij allen

waren in de meest ware zin des woords bezeten.³¹ 'Het aanschouwen van het kwaad steekt het kwade in de ziel aan.'³² De demonen van het onbegrensde kwaad slaan ook nu toe en hebben een verwoestende uitwerking op de ziel en de psyche van talloze mensen. Men denke aan het kwaad dat de talloze hedendaagse islamistische zelfmoordterroristen aanrichten. Zij steken elkaar aan. Ook hier is sprake van demonische machten en krachten.

Hitler, Himmler en de Arabieren

Om de een of andere reden genoten de nazi's in de Arabische wereld grote populariteit. De eerste felicitatietelegrammen voor Hitler nadat deze in januari 1933 rijkskanselier was geworden, waren afkomstig van Arabieren. Deze telegrammen werden naar het Duitse consulaat in Jeruzalem gestuurd.³³ Tijdens de oorlog, vooral toen Nazi-Duitsland nog aan de winnende hand was, staken meeste Arabische leiders hun bewondering voor de nazi's niet onder stoelen of banken. Een groot deel van de Arabische bezittende klasse hoopte dat Duitsland de oorlog zou winnen.³⁴

Een van de Arabische leiders die nogal pro-Duits was, was de Egyptische koning Farouk. In mei 1941 onderschepten de Britten een geheime persoonlijke boodschap van de koning aan Hitler waarin deze schreef 'vol bewondering te zijn voor de Führer (=Hitler) en diepe eerbied te hebben voor het Duitse volk, waarvan hij de overwinning over Engeland vurig wenste'.³⁵ Na de oorlog kregen tal van nazi's, Duitse oorlogsmisdadigers en beulen uit concentratiekampen onderdak in Egypte en Syrië. (Eén van hen was Alois Brunner, die naar Syrië vluchtte.) De invloedrijke Moslimbroederschap, die zijn wortels in Egypte heeft, sympathiseerde ook met de nazi's. De grootmoefi van Jeruzalem, Haj Amin Al-Husseini, werkte zelfs nauw met de nazi's samen.

De belangrijke Iraakse bedoeïenenleider Abdjil el Yawar reisde in 1937 op uitnodiging van het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken naar Berlijn. Toen hij een jaar later in Irak bezocht werd door twee informanten van de onder Himmler en Heydrich ressorterende Duitse *Sicherheitsdienst* (SD), sloot hij met beiden vriendschap. De archeoloog Franz Altheim en zijn vriendin Erika Trautmann werkten in feite voor de eveneens onder Himmler vallende *Ahnenerbe*-organisatie, die oorspronkelijke leefgebie-

den van het superieure Arische ras, onder meer in Irak, moest onderzoeken. In hun contacten met El Yawar zwegden Alheim en Trautmann over die elementen van de nazi-ideologie volgens welke de Semieten een inferieur ras waren. El Yawars nieuwe Duitse vrienden rapporteerden later aan de SD dat El Yawar zich met Duitsland identificeerde. De sjeik had nadrukkelijk om geïllustreerd voorlichtingsmateriaal over de naziregering gevraagd. El Yawar was zo ingenomen met zijn vrienden uit Berlijn dat hij aan Alheim de titel ‘eresjeik van de Shammar’ verleende, een titel die Alheim later op zijn visitekaartjes zou vermelden en die in 1976 ook in de rouwadvertentie vermeld zou worden. In een tweede rapport aan de SD schreven Alheim en Trautmann dat de bedoeïenen de namen van Hitler en Mussolini uitspraken als ging het om heiligen.³⁶

Hitler en andere topnazi's waren aanvankelijk verrast door de warme belangstelling die zij van de ‘inferieure Semieten’ in de Arabische wereld genoten. Op 22 augustus 1939 – dat was tien dagen voor de oorlog uitbrak – gaf Hitler duidelijk aan dat hij niet bepaald een hoge dunk van de volken uit het Verre Oosten en ‘Arabië’ had. Hij duidde hen zelfs aan als ‘gelakte halfapen’:

‘Wij zullen doorgaan met onrust te stoken in het Verre Oosten en Arabië. Laten we onszelf zien als heersers (“Herren”) en deze volken op zijn best beschouwen als gelakte halfapen die de knoet willen voelen.’³⁷

Tijdens de oorlog begon Hitler, mede onder invloed van Himmler, iets positiever te denken over Arabieren, moslims en de volken van het Verre Oosten die hij nu als bondgenoten nodig had. Zo verklaarde hij in juni 1942:

‘Terwijl de religieuze leerstellingen van Confucius, Boeddha en Mohammed elders in grote delen van de aardbol onloochenbaar een brede geestelijke basis voor religieus denkende mensen geschapen hebben, hebben Duitsers zich ingelaten met theologische bespiegelingen waaraan elke diepgang ontbreekt.’³⁸

Dit zei hij zeven maanden nadat hij in Berlijn de grootmoefi van Jeruzalem, Haj Amin Al-Husseini, had ontmoet. Deze werd zijn belangrijkste Arabische bondgenoot. Hoewel er enkele meningsverschillen waren, had Al-Husseini op Hitler een gunstige indruk gemaakt. Uit diens ‘blonde

haar en blauwe ogen' concludeerde Hitler dat meerdere voorouders van de moefiti Arisch en Romeins bloed gehad moesten hebben.³⁹ Dit was ook opgemerkt door de schrijver van een artikel in het door Rosenberg gere- digeerde partijblad *Völkische Beobachter*. De Arabieren zijn geen zuivere Semieten, stelde deze nazi-auteur. Als voorbeeld wees hij op de moefiti van Jeruzalem 'wiens rode baard en blauwe ogen het overheersende Noord-Kaukasische ('Circassiaanse') ras waartoe zijn moeder behoorde, verraden'. Nog belangrijker dan deze uiterlijke kenmerken was diens karakter: 'Als de moefiti een (ras)zuivere Arabier was geweest, dan had hij niet de wilskacht en het doorzettingsvermogen gehad om in de strijd tegen de Britten te volharden en dan zou hij zeker vatbaar zijn geweest voor omkoperij.'⁴⁰

Hoewel de Arabieren in de naziliteratuur als 'Semieten' werden aangeduid, keken de heersers van de nazistaat anders tegen de Arabieren aan dan tegen de Joden:

*'Ondanks aanvankelijke aarzelingen en voortdurende onzekerheid, die eerder met politieke dan ideologische overwegingen samenhang, kwamen de nazi's tot de conclusie dat de Arabieren wel eens nuttig voor hen konden zijn en deden enkele pogingen om de Arabische sympathie voor nazi-ideeën te winnen en de Arabische steun voor Duitse doeleinden te mobiliseren.'*⁴¹

Haj Amin Al-Husseini, de grootmoefiti van Jeruzalem en de trouwste Arabische bondgenoot die de nazi's ooit hadden, drong er in 1943 bij Rosenberg op aan de nazipers te instrueren om de term 'antisemitisme' niet meer te gebruiken, omdat die term een negatieve bijklank had in de met de nazi's sympathiserende Arabische wereld. Een jaar later verklaarde Al-Husseini dat het beter was de term 'antisemitisme' te vervangen door 'antijudaïsme'. Zo werd duidelijk dat het ging om een strijd tegen de Joden en niet tegen de Arabieren.⁴²

Net als Rosenberg geloofde *Reichsführer-SS* Heinrich Himmler heilig in de superieure Arische religie van het noorden. Hij hoopte dat deze religie weer zou opleven en het 'Joodse' christendom zou vervangen. Himmler voelde zich bovendien sterk aangetrokken tot oosterse religies en het occulte. Als hij op reis ging nam hij een exemplaar van de *Bhagavadgita*, een heilige hindoestaanse tekst, mee. Ook had hij grote bewondering voor Boeddha, Dzjengis Khan en de Japanse *samoerai* (Japanse edelen

die bekend waren vanwege hun speciale zwaarden).⁴³ In de zomer van 1935 richtte de *Reichsführer* een zogenaamd wetenschappelijke organisatie, *Ahnenerbe*, op die speciaal onderzoek moest doen naar de Indo-Germaanse oorsprongen van het Arische ras en de Arische religie. Het ging hier in feite om een verkapte vorm van voorouderverering die we ook bij primitieve volken aantreffen. Rituelen en religieuze symbolen van die voorouders waren voor Himmler heel belangrijk. Het hakenkruis of de swastika bijvoorbeeld, werd geassocieerd met de Scandinavische dondergod Thor.⁴⁴ De swastika en de runetekens waren oorspronkelijk religieuze symbolen, het hakenkruis was in feite een oud hindoesymbool. In Egypte was het een oud zonnelymbol. En in Tibet kwam zowel het rechts- als het linksdraaiende hakenkruis voor.⁴⁵ Himmler en de onderzoekers van *Ahnenerbe* geloofden dat superieure blonde Germaanse voorouders waren doorgedrongen tot Perzië, het noorden van India en de Himalaya en daar sporen hadden achterlaten. De *Rig Veda* was in deze visie niet alleen een heilig boek voor de hindoes, het ging hier in feite om een document dat mede geïnspireerd was door de oeroude Noord-Europese zonnegodsdienst.⁴⁶ Diverse *Ahnenerbe*-expedities, ondermeer naar Tibet, moesten deze onzinnige stelling bewijzen.

Uit deze feiten blijkt dat het nationaalsocialisme méér was dan een politieke *Weltanschauung*. Als de nieuwe wereldorde eenmaal een feit was, zou er ook een nieuwe religie komen.⁴⁷ Het ging in het nationaalsocialisme voor een niet onbelangrijk deel om religieuze verering van voorouders en van de man die geacht werd de onfeilbare *Führer* (=leider) te zijn. De groet 'Heil Hitler!' heeft alles met deze religieuze adoratie van de *Führer* te maken.⁴⁸ Het woord 'heil' is ontleend aan de Bijbel. In de Duitse vertaling van het Nieuwe Testament is het Griekse woord *soteria* vertaald als 'heil'. Het betekent in feite 'verlossing', 'redding'.⁴⁹ In de context van het Derde Rijk gaat het om een groet aan iemand die als verlosser van het Duitse volk wordt gezien.

Himmler zelf benadrukte in een geheime toespraak in 1935 dat leden van de SS niet geïnteresseerd zijn in kerk en christendom, maar ze geloven wél in de Here God (*Herrgott*) en beschouwen atheïsten als dwaze mensen.⁵⁰ Himmler zag Hitler als Germaanse verlosser ('*germanischen Heilsbringer*') die door het 'karma van het Germanendom' voorbestemd was zich in de wereld te manifesteren.⁵¹ In juli 1944 noemde hij Hitler 'de leider die door de Here God gezonden is'.⁵² Hitler zelf verklaarde dat

hij handelde in overeenstemming met de wil van de Almachtige Schepper door het Duitse volk van de Joden te verlossen.⁵³

Himmler had grote bewondering voor de islam, vooral na zijn ontmoeting met de Palestijnse leider Haj Amin Al-Husseini. Tussen Al-Husseini en de SS kwam het tot nauwe samenwerking: er werden binnen de SS zelfs speciale moslimeenheden gevormd die in Bosnië en Hongarije werden ingezet. Daarop wordt in het volgende hoofdstuk ingegaan.

Hoofdstuk 2

Haj Amin Al-Husseini: nazicollaborateur en voorbeeld voor hedendaagse islamisten

Niet alleen is Haj Mohammed Amin Al-Husseini (1895-1974), de voormalige grootmoefi Jeruzalem, een man van het verleden, hij is óók een man van het heden. Niet alleen was hij een van de beste Arabische vrienden die de nazi's ooit hebben gehad, hij werkte óók nauw met hen samen en ontving gedurende de cruciale oorlogsjaren tussen 1941 en 1945 enorme bedragen van hen toen hij in een dure villa in Berlijn woonde. Vandaag de dag is hij een voorbeeld voor veel radicale moslims en islamisten die zijn visie op de Joden, de *sharia* (=islamitisch recht) en het Westen delen. Hij kan worden gezien als de vader van het Palestijnse nationalisme. Wat was het wat deze man met de nazi's verbond? Ongetwijfeld speelde de gemeenschappelijke afkeer van de Joden en het Jodendom, culminerend in de bereidheid álle Joden om te brengen, een belangrijke rol.

De grootmoefi van Jeruzalem was een Palestijnse nationalist die behoorde tot een van de leidinggevende families of clans in Palestina. Haj Amin Al-Husseini studeerde aan de prestigieuze Al-Azharuniversiteit in de Egyptische hoofdstad Cairo, maar hij maakte zijn opleiding niet af. Hij was dus niet echt gekwalificeerd voor het ambt van grootmoefi van Jeruzalem dat hij tussen 1921 en 1948 zou bekleden. Aan de ene kant was hij een fanatieke haatprediker die zijn volgelingen tot moordpartijen kon aanzetten, aan de andere kant wist hij met zijn gladde tong en persoonlijke charme gezagsdragers wiens hulp hij nodig had, voor zich winnen. Hij was nauw gelieerd aan de Moslimbroederschap en haatte Joden, Engelsen en het Westen in het algemeen. Niettemin waren het de Engelsen die besloten hun goedkeuring te geven aan het verzoek om hem tot grootmoefi van Jeruzalem te benoemen. Na de Eerste Wereldoorlog was Palestina, dat onderdeel was van het Ottomaanse Rijk, een Brits mandaat geworden.

Kamil Al-Husseini, Haj Amins voorganger en halfbroer, was een ge-

matigd man die geen hekel aan Joden en christenen had. Vanwege zijn gematigde opstelling verleenden de Britten hem de titel van grootmoefi. In meerdere opzichten was hij de tegenpool van zijn halfbroer Haj Amin, die met zijn ophitsende taal al in april 1920 de aanstichter van anti-Joodse rellen in Palestina was. Gewapende bendes vielen toen vreedzame orthodoxe Joden in de oude Joodse wijk van Jeruzalem aan. Ouderen en kinderen werden doodgeslagen, huizen en winkeltjes werden leeggeroofd. Ook andere steden waar zich veel Joden bevonden, werden aangevallen. In totaal werden 47 Joden vermoord.⁵⁴ Al-Husseini vluchtte naar het buitenland maar werd door een Britse militaire rechtbank bij verstek tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld. Toen de Britse Hoge Commissaris Sir Herbert Samuel in juli 1920 amnestie verleende aan allen die door de militaire rechtbanken waren veroordeeld, werd er een uitzondering gemaakt voor Haj Amin. Zeven weken later kwam hij alsnog onder de amnestie te vallen en keerde hij naar Jeruzalem terug.⁵⁵

Nadat Kamil Al-Husseini in maart 1921 gestorven was, zochten de Britten naar een geschikte opvolger. Met zijn strafblad stond Haj Amin niet bovenaan op de lijst, er was een belangrijke rivaal die behoorde tot de Nashashibiclan. Maar Haj Amin probeerde onmiddellijk bij de Britten in het gevele te komen, de indruk wekkend dat hij de man was die de Palestijnse gemoederen tot bedaren kon brengen. Bovendien had hij in de directe omgeving van Sir Samuel invloedrijke vrienden die deze adviseerden Haj Amin te benoemen. En zo gebeurde het dat Haj Amin in mei 1921 met steun van Sir Samuel grootmoefi van Jeruzalem kon worden – een fatale vergissing van een man die zelf Jood was, maar die kennelijk over onvoldoende mensenkennis beschikte.⁵⁶ Een jaar later stond Sir Samuel Al-Husseini toe om president te worden van de pasgevormde ‘Opperste Moslimraad’ (*Supreme Muslim Council*), een invloedrijk orgaan dat de religieuze aangelegenheden van de Palestijnse gemeenschap behartigde.⁵⁷ Omdat er in de islam geen onderscheid wordt gemaakt tussen religie en politiek, was de raad tegelijk een belangrijk politiek orgaan.

Eeuwige onruststoker

Al-Husseini buitte zijn positie maximaal uit en begon al meteen met het organiseren van nieuwe anti-Joodse rellen in Jaffa, Hadera en Tulkarm.

Achter de rellen zat een terreurgroep die zich de 'Zwarte Hand' noemde. De leden van die groep zwoeren de eed van trouw aan Haj Amin Al-Husseini.⁵⁸ De jaren daarna was Al-Husseini de drijvende kracht achter het Palestijnse nationalisme, de rellen van 1929 en de bloedige opstand tussen 1936 en 1939. Hij organiseerde speciale zelfmoordeskadere van *fedayeen* ('zij die zichzelf opofferen'), die zich tegen de plaatselijke autoriteiten keerden.⁵⁹ Maar zijn grootste vijanden waren de gematigde Palestijnen. Tegen hen vaardigde hij de volgende speciale *fatwa* (religieus decreet) uit: 'Alle moslims die vriendschappelijke betrekkingen onderhouden met de Joden, zullen als ongelovigen worden beschouwd.' De meeste slachtoffers van de moefiti en zijn gewelddadige bendes waren gematigde Palestijnen. (Een geliefde manier om vermeende vijanden en concurrenten uit de weg te ruimen was hun kelen door te snijden, een methode die extremistische moslims later ook in Algerije en Irak veelvuldig zouden toepassen.) Tussen de moefiti en de Nashashibiclan heerste bijkans een staat van oorlog.

In 1921 ontving Sir Winston Churchill als minister van Koloniën een Palestijnse delegatie. De delegatieleden beklagden zich over de Balfour Verklaring, die, vonden zij, moest worden ingetrokken. Ook klaagden zij over de toenemende Joodse emigratie naar Palestina. Churchill antwoordde dat de Britse regering de Balfour Verklaring wilde uitvoeren. Hij wees erop dat de Joden in Palestina belangrijke historische tradities hebben en al veel geld in Palestina hadden geïnvesteerd, maar merkte ook op dat veel Britse ambtenaren in Palestina de Arabieren beter gezind waren dan de Joden. 'Geef de Joden hun kans,' zei Churchill. 'Zij proberen uit een woestijn en onvruchtbaar land een bestaan voor degenen die zij naar Palestina brengen, op te bouwen.'⁶⁰ Hij praatte tegen dovemansoren. Latere Britse regeringen zouden de Palestijnse Arabieren in verregaande mate tegemoetkomen. Al vrij snel werd de Joodse emigratie naar Palestina ingeperkt. Dit werd vooral een probleem toen het antisemitisme in Roemenië en Duitsland sterk toenam. Een belangrijk deel van de Joodse emigratie kwam toen langs illegale weg tot stand, wat de woede aan Arabische zijde nog verder aanwakkerde.

In 1928 schreef de moefiti een memorandum waarin hij stelde dat de Joden zich met hun 'onbeperkte en hebzuchtige aspiraties' de Al-Aqsa-moskee, een heilige plaats voor moslims, wilden toeëigenen. Een door de moefiti geleide conferentie drong aan op maatregelen ter beperking van het aantal Joden dat bij de Klaagmuur wilde bidden. De Britse Hoge

Commissaris schreef de moefiti daarop dat Joden het recht hadden om te bidden, net zoals ze dat in het verleden hebben gedaan.⁶¹ In 1929 distribueerde Al-Husseini ophitsende pamfletten waarin stond: 'O Arabieren, vergeet niet dat de Jood uw ergste vijand is en de vijand van al uw voorvaderen is geweest.' Een Joodse jeugdgroep had toestemming van de Britten gekregen om een vredesmars naar de Klaagmuur te houden. De moefiti veroordeelde onmiddellijk deze, zoals hij het noemde, 'ontwijding' van de Al-Aqsamoskee. Na opruiende toespraken bij de moskee op 23 en 24 augustus 1929 richtten Al-Husseini's *fedayeen* een bloedbad onder orthodoxe Joden in de oude stad van Jeruzalem aan. Op 25 augustus was Hebron aan de beurt waar een Joods ziekenhuis werd aangevalen en een vierhonderd jaar oude synagoge werd verwoest. In vijf uur tijd werden meer dan zestig Joden vermoord, onder hen ook vrouwen en kinderen. Weerlose Talmoedleraren werden samen met hun studenten vermoord, de Heilige Ark, de Torah en de gebedenboeken werden verbrand.⁶² Hebron is de tweede heilige stad in het Jodendom. In het dorp Motza werden zes Joden vermoord en in het plaatsje Safed werd eveneens vreselijk huisgehouden. In Safed woonden hoofdzakelijk vreedzame kabbalistische Joden die nog nooit een wapen hadden aangeraakt. Lijken van kabbalistische Joden werden door de straten gesleurd, hun hoofden werden afgehouden. Gewapende bendes vielen ook Joden in Tel Aviv, Haifa en Jaffa aan. In een tijdsbestek van minder dan een week werden er in totaal 133 Joden vermoord en raakten er 399 gewond. In veel gevallen ging het om laffe aanvallen op weerloze mensen die niets gedaan hadden. Toch waren er aan Arabische kant 87 doden 91 gewonden te betreuren, in de meeste gevallen door Britse kogels nadat Britse troepen en de politie hadden geprobeerd de gewelddadigheden te stoppen.⁶³

De nieuwe in 1928 benoemde Britse Hoge Commissaris Sir John Chancellor kwam op 1 september 1929 met een proclamatie waarin de Arabische gruweldaden werden veroordeeld en legde zware boetes aan Arabische steden en dorpen op. Na een protest van de moefiti kwam Sir Chancellor met een nieuwe verklaring waarin werd aangekondigd dat er een onderzoek zou worden ingesteld naar de handelwijze door *beide* partijen. Aan Joodse kant was men verontwaardigd. Immers, niet Joden, maar Arabieren waren verantwoordelijk geweest voor deze gruweldaden en pogroms.⁶⁴

Er kwam een ‘Palestijnse Commissie inzake de ongeregeldheden van augustus 1929’, de zogenaamde Shaw-commissie. Toen de moefiti in december 1929 voor de commissie verscheen, had hij een exemplaar van de ‘Protocollen van de Wijzen van Sion’ bij zich.⁶⁵ (Dit is een berucht antisemitisch geschrift dat later ook in Hitlers Derde Rijk een belangrijke rol zou gaan spelen en waarop in het volgende hoofdstuk nader wordt ingegaan.) In haar eindrapport constateerde de commissie dat een aantal Arabische kranten uittreksels van deze ‘Protocollen’ had afgedrukt. Over de rol van de moefiti concludeerde de commissie dat ‘hij met de regering had samengewerkt om de vrede te herstellen en uitbreiding van ongeregeldheden tegen te gaan’. Maar één lid van de commissie, Henry Snel, maakte een voorbehoud op dit onderdeel van het rapport en stelde dat de moefiti wel degelijk voor de ongeregeldheden verantwoordelijk was geweest. Hij heeft immers nagelaten deze opruiende activiteiten, die plaatsvonden in naam van een godsdienst waarvan hij in Palestina de leider was, onder controle te brengen, stelde Snel.⁶⁶

Eind september 1929 waarschuwde de Palestijnse leider Musa Kazim Pasha een hoge Britse functionaris dat er een Palestijnse opstand zou uitbreken als de Britten hun politiek van het Joods nationaal tehuis niet zouden wijzigen. Aan die opstand zouden volgens Kazim Pasha niet alleen Arabieren uit Palestina, maar ook moslims uit Syrië, Transjordanië en mogelijk Irak, meedoen.⁶⁷ De Britten hadden geconstateerd dat de Palestijnse Arabieren inmiddels grote hoeveelheden wapens uit Transjordanië en Syrië hadden ontvangen en dat gewapende Arabische bendes doorgingen met hun aanvallen op Joodse dorpen. Na zware Arabische druk, onder meer door Al-Husseini en zijn vriend Musa Kazim Pasha, op de regering in Londen kwam deze met een White Paper waarin de immigratie van Joden naar Palestina nog verder werd ingeperkt. De rellen waren, zo stelde men van Arabische zijde, een protest geweest tegen het zionisme, de Britse politiek en de toenemende Joodse emigratie naar Palestina. Maar na een protest van de invloedrijke zionistische leider Chaim Weizmann werden de restricties van het White Paper weer ingetrokken, hoewel er in de praktijk nog veel restricties overeind bleven.

De moefti en de nazi's

Op 30 januari 1933 was Adolf Hitler rijkskanselier geworden. In februari 1933 stuurde de Duitse consul in Jeruzalem, Heinrich Wolff, die zelf geen nazi was, een bericht naar Berlijn waarin stond dat Palestijnse moslims volgens de grootmoefti van Jeruzalem enthousiast waren over de nieuwe regering in Duitsland en hoopten dat de nazi-ideologie zich in het Midden-Oosten en Palestina zou verspreiden.⁶⁸ Na zijn benoeming tot rijkskanselier had Hitler opmerkelijk snel een aantal felicitatietelegrammen van Arabieren ontvangen.⁶⁹ In het vorige hoofdstuk merkten we op reeds dat dit bij de nazi's in Berlijn de nodige verbazing wekte. Zoiets hadden ze niet verwacht. Hitler en de zijnen zagen de Arabieren immers als inferieure Semieten.⁷⁰ Daar kwam nog bij dat Hitler in 1933 andere prioriteiten had: hij wilde de Britten niet voor het hoofd stoten en Palestina was een Brits mandaat. Dus leek het hem vooralsnog niet verstandig zich met Palestijnse aangelegenheden te bemoeien.⁷¹ In de eerste zes jaar van het naziregime geloofde een aantal hoge nazi's dat de Duitse Joden het beste naar Palestina of een andere plek konden emigreren. Dit zou na het uitbreken van de oorlog veranderen. Niettemin probeerde Al-Husseini bij de nazi's in het gevele te komen en de nazi's kregen in toenemende mate ook belangstelling voor hem en zijn Palestijnse beweging. In 1936 werd Al-Husseini president van het nieuw gevormde 'Hogere Arabische Comité'. Via hun ambassadeur in Bagdad waren ook de nazi's in dit comité geïnteresseerd.

In juli 1937 bracht de moefti een bezoek aan Hans Döhle, de nieuwe Duitse consul in Jeruzalem om daar wederom zijn steun voor Nazi-Duitsland uit te spreken. Hij wilde weten of Duitsland bereid was de Palestijnen tegen de Joden te steunen. In november en december 1937 verbleef een vertegenwoordiger van de moefti in Berlijn om namens hem contacten met hoge nazi's te leggen en om financiële en militaire steun te ontvangen. Admiraal Wilhelm Canaris, chef van de Duitse *Abwehr* (militaire inlichtingendienst), stuurde daarop een beperkte hoeveelheid wapens naar Palestina (via Irak en Saoedi-Arabië).⁷² Dit was uiteraard een geheime operatie van de *Abwehr*. Canaris reisde in 1938 zelfs inognito naar Beirut (Libanon) waar hij een geheime ontmoeting met de moefti had.⁷³

Intussen had de nazipropaganda in toenemende mate vaste voet aan de grond gekregen in Palestina, Syrië en Irak. De nazi's profiteerden daar-

bij van de pro-Duitse sentimenten onder de Arabieren. Howard M. Sachar schrijft hierover:

*‘Toen in 1937 de verjaardag van de profeet Mohammed werd gevierd, droegen Arabische demonstranten in Palestina op opvallende wijze Duitse en Italiaanse vlaggen en foto’s van Hitler en Mussolini, terwijl Arabische kranten deze demonstratie prezen als een “opmerkelijk gebaar van sympathie en respect jegens nazi’s en fascistten, die geconfronteerd worden met Joodse intriges en internationale financiële druk.”*⁷⁴

Toen Hitler in 1935 de Neurenbergse rassenwetten uitvaardigde, kreeg hij opnieuw felicitatiegrammen van Palestijnse Arabieren.⁷⁵

In juli 1937 kwam de Britse Commissie Peel met een rapport waarin de stichting van een kleine Joodse staat rond Tel Aviv en Haifa en een veel grotere Palestijnse staat rond Nablus, Ramallah, Hebron, Gaza en Beersheba werd voorgesteld. Niet meer dan 12.000 Joden zouden jaarlijks gedurende een periode van vijf jaar naar hun nieuwe staat mogen emigreren. Haj Amin Al-Husseini wees het plan direct af: hij voelde helemaal niets voor een tweestatenoplossing en drong er opnieuw bij de Britten op aan de Balfour Verklaring in te trekken. Ook het twaalfde zionistische congres in Zürich in augustus 1937 had veel kritiek, niet op het idee van een tweestatenoplossing, maar op de geringe omvang van de voorgestelde Joodse staat.⁷⁶ Kort voor het eigenlijke rapport uitkwam, liet de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Konstantin von Neurath, zijn diplomaten in het Midden-Oosten weten ‘dat de vorming van een Joodse staat of een door Joden overheerste politieke structuur onder een Brits mandaat niet in het belang van Duitsland is’. ‘Duitsland heeft er belang bij de Arabische wereld te versterken als tegenwicht tegen deze mogelijke toename van de macht van het wereldjodendom.’⁷⁷

Een van degenen die voor de Commissie Peel was verschenen, was Lewis Andrews, de Britse districtscommissaris voor Galilea. Hij verklaarde dat er weinig bewijzen waren dat Arabische boeren door Joden op grote schaal waren verdreven. Nadat hij op 26 september 1937 een kerkdienst had bijgewoond, werden Andrews en de politiemann die hem vergezelde, door een groep radicale Arabieren doodgeschoten. De moefiti had Andrews’ naam op een zwarte lijst gezet.⁷⁸ Na de moord verborg de moefiti zich eerst in de Omarmoskee, daarna wist hij via Gaza naar het dorp Al-Zug,

niet ver van de Libanese hoofdstad Beiroet, te ontkomen. Het Hogere Arabische Comité werd door de Britten ontbonden. Vijf leden van het comité konden worden gearresteerd. Het comité werd daarna opnieuw opgericht en kreeg een nieuwe standplaats: Damascus. Dat was niet toevallig. De daders kwamen uit het noorden van Palestina en werden door radicale Palestijnse kringen in Damascus aangestuurd.⁷⁹ Vanuit Damascus leidde de moefiti een uiterst gewelddadige Palestijnse opstand en terreurcampagne tegen Britten, Joden en gematigde Palestijnen die onder meer tot de Nashashibiclan behoorden. Deze opstand begon in oktober 1937 en duurde tot eind 1939. Behalve inheemse guerrilla's waren er ook guerrilla's uit andere Arabische landen bij betrokken. In totaal werden er meer dan 3000 gematigde Arabieren vermoord. Liefst 18.000 Arabische slachtoffers van Al-Husseini's terreurcampagne vluchtten naar Egypte en Libanon.⁸⁰ (De Palestijnse opstand leek erg op het verzet van Al-Qaeda in Irak waar ook veel buitenlandse jihadisten bij betrokken zijn en dat ook buitengewoon gewelddadig en wreed is.)

De moefiti in Irak (1939-1941)

In oktober 1939 week de moefiti uit naar de Iraakse hoofdstad Bagdad. Daar werd hij als een held ontvangen. Hij kreeg zelfs een status die gelijk was aan die van een minister.⁸¹ De Britten hadden Irak in 1932 onafhankelijkheid verleend, maar bleven daar enkele militaire bases behouden. Nazi-Duitsland had al vroeg belangstelling voor het olierijke Irak. Fritz Grobba, de Duitse gezant in Bagdad, was buitengewoon actief in het leggen van contacten en het verspreiden van nazipropaganda. Hij gaf een Arabische krant uit die een Arabische versie van *Mein Kampf* publiceerde. Er werden nazipamfletten verspreid en nazifilms vertoond. Er bleek in Irak groeiende belangstelling voor zowel het Duitse nationaalsocialisme als het Italiaanse fascisme te bestaan. In 1937 regelde Grobba een bezoek van Baldur von Schirach, de leider van de *Hitler-Jugend* (HJ), aan Bagdad. Doel was een nieuwe fascistische jongerenorganisatie in Irak, *Al-Futuwwa*, van de grond te krijgen. Het jaar daarop reisde een delegatie van *Al-Futuwwa* naar Neurenberg om daar de jaarlijkse grote partijdag van de nazi's bij te wonen.⁸² Ook Himmler had grote belangstelling voor Irak gekregen. In zo'n omgeving voelde Haj Amin Al-Husseini zich als

een vis in het water.

Nadat hij eenmaal veilig en wel in Bagdad was, ging de moefiti onverdroten door met het smeden van complotten, niet alleen tegen de Britten, maar ook tegen de hem vriendelijk gezinde Iraakse regering. In april 1941 werd die regering omvergeworpen. De uitgesproken pro-Duitse politicus Rashid Ali el-Kailani werd premier. De coupplanners hadden steun gekregen van de Duitse, Italiaanse en Japanse ambassades en Al-Husseini had een sleutelrol gespeeld.⁸³ In ruil voor het verstrekken van inlichtingen ontving hij via de Italiaanse ambassade enorme bedragen van de asmogendheden.⁸⁴ Yunis es-Sebawi werd minister van Economische Zaken. Diezelfde Es-Sebawi bleek toevallig ook de man te zijn geweest die Hitlers *Mein Kampf* in het Arabisch had vertaald.⁸⁵

In mei 1941 vaardigde Hitler een oorlogsdecreet uit waarin hij aan de nieuwe Iraakse leiders zijn steun betuigde:

*‘De Arabische vrijheidsbeweging in het Midden-Oosten is onze natuurlijke bondgenoot tegen Engeland. In dit verband is de opstand in Irak bijzonder belangrijk.’*⁸⁶

De Britse premier Churchill beseftte dat er van het nieuwe pro-Duitse regime in Bagdad een gevaar uitging en wilde snel tot actie overgaan. De nieuwe Iraakse machthebbers konden hun kwalijke invloed naar andere Arabische landen uitbreiden. In het voorjaar van 1941 was de Duitse opmars in Noord-Afrika en de Balkan in volle gang. De Britten hadden nog militaire bases in Irak. Op 18 april 1941 landde een Brits-Indische brigade in de zuidelijke havenstad Basra. Britse gevechtsvliegtuigen bombardeerden Iraakse stellingen. Op 9 mei riep Al-Husseini in een felle radiorede de heilige oorlog (*Jihad*) uit. De plaatselijke geestelijkheid volgde hem.⁸⁷ Vanuit Basra rukte de Brits-Indische interventiemacht naar het noorden op en nam op 31 mei 1941 Bagdad in. Rachid el-Kailani, Haj Amin Al-Husseini en de Duitse en Italiaanse ambassadeurs vluchtten naar de Iraanse hoofdstad Teheran. Kort na hun vertrek werd in Bagdad nog een bloedbad onder de Joden aangericht: 179 Joden werden vermoord.

De nazi's waren niet in staat hun bondgenoten in Bagdad te hulp te schieten. De *Wehrmacht* had de handen vol aan offensieven elders (Balkan, Noord-Afrika).⁸⁸ Bovendien werden de laatste voorbereidingen getroffen voor *Operatie Barbarossa*, de Duitse aanval op de Sovjet-Unie in